

Stockholm den 21 mars 2017

Tillförordnad generaldirektör
Mikael Ribbenvik
Migrationsverket
601 70 Norrköping

Via brev och e-post

Bäste Mikael,

Angående medicinska åldersbedömningar

Advokatsamfundet har under den senaste veckan av flera advokater uppmärksammats på Migrationsverkets nya rutiner rörande medicinska åldersbedömningar och tagit del av den information som finns på hemsidan i samma fråga. De rutiner som numera tillämpas av myndigheten står enligt min mening i strid med både Migrationsverkets rättsliga ställningstagande (SR 35/2015) och det migrationsrättsliga regelverket. Då Migrationsverkets kontaktperson heller inte har förmått att svara tillfredsställande på Advokatsamfundets frågor, vänder jag mig till Dig.

Medicinska åldersbedömningar, med en otillfredsställande felmarginal, är endast ett av de bevismedel som kan förekomma i ett ärende. I ett asylärende har den asylsökande bevisbördan för att göra sina asylskäl, sin identitet och frågan om personen är underårig sannolik. Vid prövning av ansökan ska principerna om fri bevisföring och bevisvärdering tillämpas, varvid en sammantagen bedömning av hela utredningsmaterialet slutligen ska göras. Det åligger Migrationsverket att så tidigt som möjligt i processen informera den enskilde om möjligheten att genomgå en läkarundersökning i de fall Migrationsverket

bedömer att personen inte genom muntlig eller skriftlig bedömning har gjort sin underårighet sannolik.

Enligt den information som Advokatsamfundet tagit del av ger handläggarna på Migrationsverket vanligtvis inte någon som helst indikation på hur man ser på frågan om den enskilde har gjort sin underårighet sannolik. Istället blir den sökande och den gode mannen, sent i processen, tillfrågade huruvida samtycke finns att genomgå en medicinsk åldersbedömning. En mycket kort svarsfrist om maximalt fem arbetsdagar ges att inkomma med sådant samtycke. Vidare informeras den enskilde och den gode mannen om att om den enskilde inte samtycker, eller svarar, inom denna tid kommer åldern att skrivas upp. Det offentliga biträdet involveras inte i denna fråga av Migrationsverket. Tillvägagångssättet kan inte beskrivas som någonting annat än ren utpressning. Detta är anmärkningsvärt och av flera skäl givetvis fullständigt oacceptabelt.

Enligt grundläggande förvaltningsrättsliga principer har Migrationsverket en utredningsplikt och en objektivitetsplikt. Dessa principer utgör viktiga grundvalar i tillgodoseendet av rättssäkerhet för de asylsökande. De nu tillämpade rutinerna uppfyller inte dessa krav. Jag har stor förståelse för de advokater som står i begrepp att inge JO anmälan.

Det finns enligt min mening flera skäl att framföra kritik mot det nuvarande förfarandet. Ett samtycke, eller ett inte lämnat samtycke, har betydelsefulla juridiska implikationer för den enskilde. Således måste det offentliga biträdet självfallet involveras i förfarandet av Migrationsverket. Den sökande måste ges tillfälle att under ordnade former diskutera ett eventuellt samtycke med sitt offentliga biträde. Det är oacceptabelt att Migrationsverket inte i informationen till sökanden och den gode mannen betonar vikten av att den enskilde och den gode mannen diskuterar frågan med det offentliga biträdet innan de återkommer med sitt svar.

Vidare är det utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv av vikt att en skälig svarsfrist medges. Naturligtvis ska processen vara så effektiv som möjligt. Mot detta ska dock ställas att det i

realiteten får antas vara betydligt längre väntetid att genomgå en medicinsk åldersbedömning hos Rättsmedicinalverket än endast några dagar, vilket i sig talar för att en längre svarstid än fem arbetsdagar ska medges. Till detta ska läggas att det inte är ovanligt att man som offentligt biträde har en mängd andra ärenden av skyndsart, såväl migrationsrättsliga som inom andra juridiska områden. Detta innebär att Migrationsverket måste ha förståelse för att det kan ta viss tid för sökanden att komma i kontakt och kunna rådgöra med sitt offentliga biträde innan ett svar kan lämnas.

Sammanfattningsvis strider Migrationsverkets nya rutiner såväl mot det migrationsrättsliga regelverket som grundläggande rättsstatliga principer. Jag utgår från att rutinerna omgående ändras.

Advokatsamfundet värdesätter ett samarbete i dessa frågor och välkomnar därför en fortsatt dialog. Jag ser fram emot en snar återkoppling.

Med vänlig hälsning

Anne Ramberg